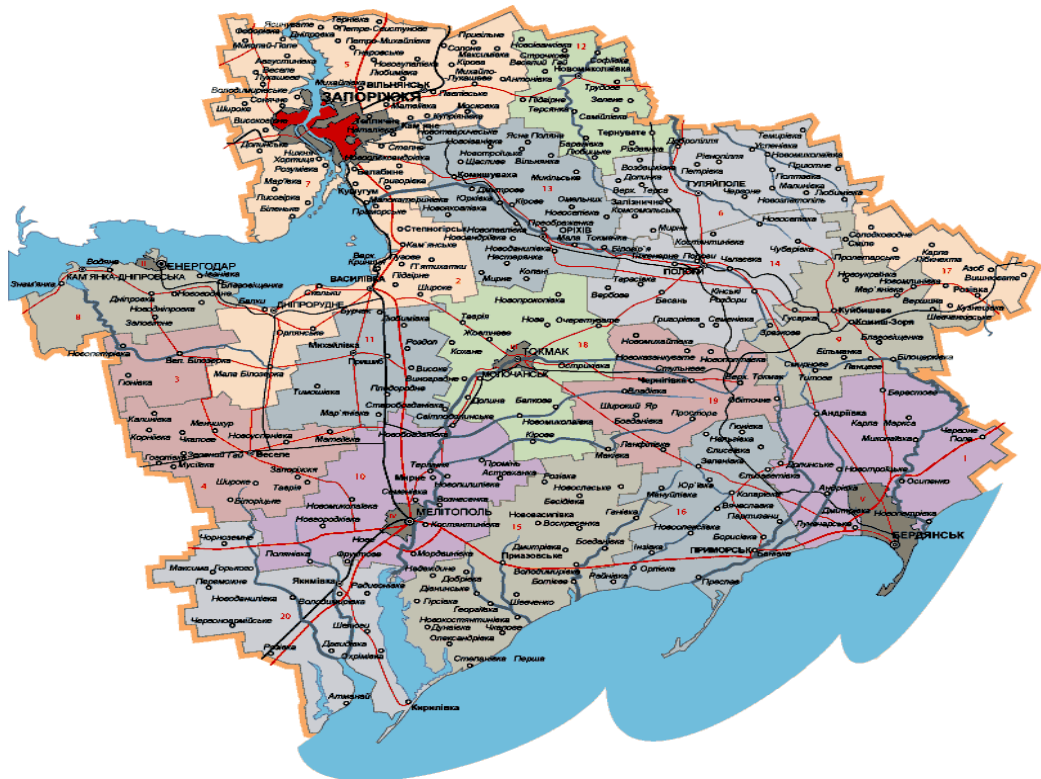

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ТА ЗАХИСТУ
ДОВКІЛЛЯ

СТАН ДОВКІЛЛЯ
В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ
ІНФОРМАЦІЙНО – АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

березень
2020

ВСТУП	3
1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	3
2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН	12
3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД	13

ВСТУП

У даному інформаційно-аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація стосовно забруднення атмосферного повітря Запорізької області, стану поверхневих вод суші та радіаційного стану за березень 2020 року.

Аналіз стану атмосферного повітря здійснено на основі даних спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Запоріжжя на 5 постах спостереження Запорізького обласного центру з гідрометеорології, та даних, отриманих від Державної установи «Запорізький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДУ «Запорізький ОЛЦ МОЗ України»).

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснено Запорізьким обласним центром з гідрометеорології на 7 пунктах спостереження області. Спостереження радіаційного стану 30-кілометрової зони атомної станції здійснює ВП «Запорізька атомна станція» ДП «НАЕК «Енергоатом».

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України та Запорізького обласного центру з гідрометеорології.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Запорізька область - є однією з навантажених областей по промислового потенціалу, який обумовлений наявністю і концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Регіон є провідним центром вітчизняного авіадвигунобудування, виробництва трансформаторів та іншої високотехнологічної продукції, яка є фірмовим запорізьким знаком, маркою світового класу якості та надійності.

Значна частина промислових підприємств розташована в центрі житлових забудов, що формує основне техногенне навантаження на навколишнє середовище населених пунктів.

Ситуацію загострює розташування основного промвузла з навітряної сторони стосовно житлових районів міста, що впливає на їх загазованість.

Основними забруднювачами атмосферного повітря в регіоні залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, хімії, машинобудування, на які припадає майже 90 % викидів від загальної кількості забруднюючих речовин по області

Як свідчить динаміка викидів забруднюючих речовин по м. Запоріжжю та області, найбільший внесок в забруднення атмосферного повітря Запорізької області (60-70 %) вносять викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Дніпроспецсталь», ПрАТ «Український графіт», ПрАТ «Запоріжвогнетрив», ВП Запорізька ТЕС АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» та інші.

Основний внесок у забруднення атмосферного повітря м. Запоріжжя вносять промислові підприємства – найбільші забруднювачі, викиди яких становлять 60 - 70% від загального валового обсягу викиду забруднюючих речовин. Найбільшими

забруднювачами атмосферного повітря в регіоні залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, хімії, машинобудування, харчової промисловості, на які припадає приблизно 90,0 % викидів всіх забруднюючих речовин. Істотну частку в забрудненні атмосферного повітря міста вносить транзитний автотранспорт, що не підлягає обліку.

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя проводяться Запорізьким обласним центром з гідрометеорології.

Оцінка стану атмосферного повітря за березень 2020 року у м. Запоріжжя здійснена за середньомісячними концентраціями у кратності перевищень середньодобових гранично - допустимих концентрацій (далі – ГДК) по пріоритетним забруднюючим речовинам. Пріоритетними забруднюючими речовинами вважаються ті речовини, які вносять найбільший вклад в забруднення атмосферного повітря міста і контролюються на стаціонарних постах спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у табл. 1, згідно з ГДК.

Таблиця 1. Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря*

Забруднююча речовина	Гранично допустимі концентрації шкідливих речовин, (мг/м ³)	Максимально допустимі разові концентрації, (мг/м ³)	Середньомісячні концентрації у березні 2020 року, кратність перевищення ГДК	Максимальні концентрації, перевищення максимально разових ГДК (% випадків)
Пил (зависли речовини)	0,15	0,50	-	-
Двооксид сірки	0,05	0,50	-	-
Оксид вуглецю	3,0	5,0	-	0,8
Двооксид азоту	0,04	0,2	1,8	0,3
Оксид азоту	0,06	0,40	-	-
Формальдегід	0,003	0,035	1,7	-
Фенол	0,003	0,01	2,1	7,8
Хлористий водень	0,20	0,20	-	-
Фтористий водень	0,005	0,02	-	-

*«Граничні допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених міст», затверджені наказами Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52.

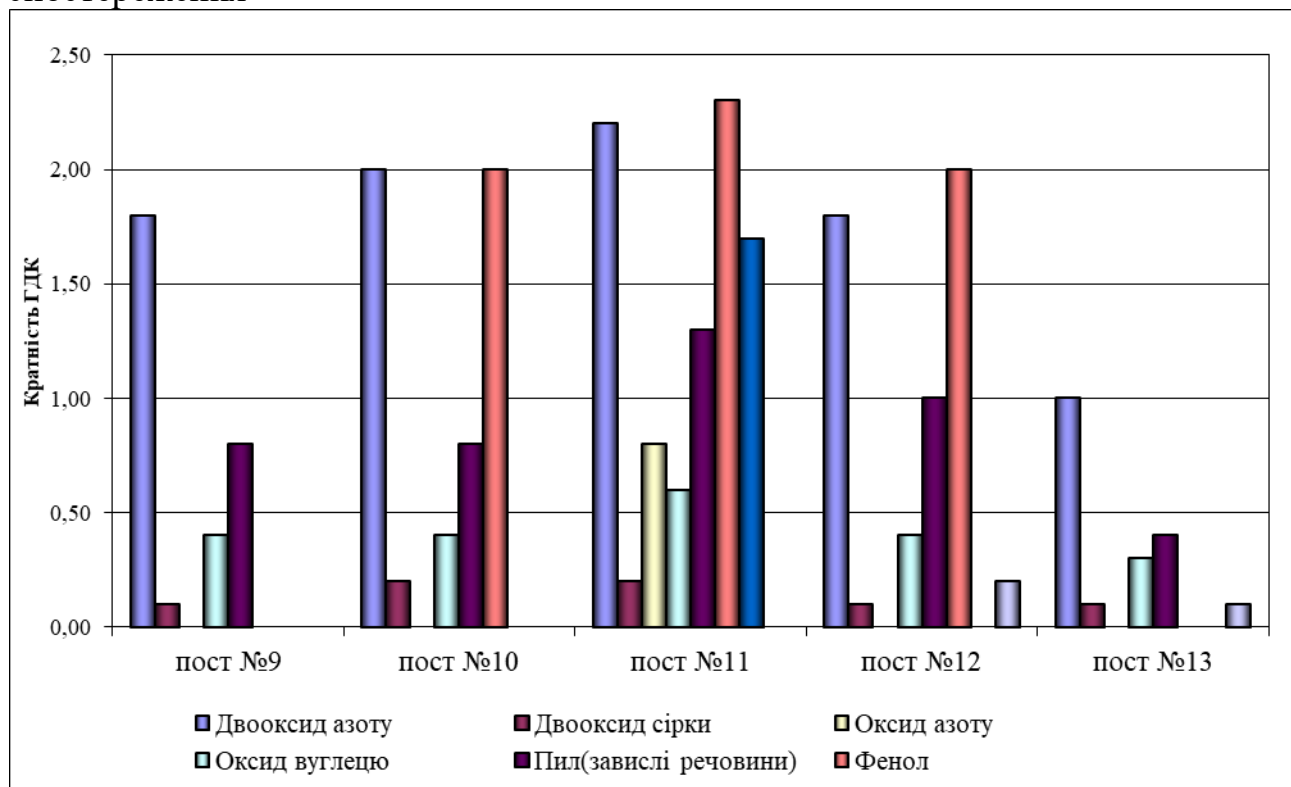
Перелік постів спостереження:

- пост № 9 – ринок соцміста, Дніпровський район;
- пост № 10 – міська лікарня № 10, Вознесенівський район;
- пост № 11 - вул. Миру, 1, Вознесенівський район;
- пост № 12 – вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район;
- пост № 13 – провулок Черкаський, 19, Дніпровський район.

Середньомісячні концентрації шкідливих речовин у березні 2020 року в цілому по місту перевищували ГДК по двооксиду азоту - у 1,8 рази, по фенолу - у 2,1 рази, по формальдегіду – у 1,7 разів.

Максимальні концентрації перевищували максимально-разові ГДК по оксиду вуглецю у 0,8%, по двооксиду азоту у 0,3% та фенолу у 7,8 % випадків.

Мал. 1 Середньомісячна концентрація забруднюючих речовин по постах спостереження

Спостереження за вмістом пилу (завислих речовин) проводились на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,3 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський район). На інших постах перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст двооксиду сірки визначався на 5 постах і не перевищував ГДК.

Спостереження за забрудненням двооксидом азоту проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,8 рази на ПСЗ №9 (ринок соцміста, Дніпровський район), у 2,0 рази на ПСЗ №10 (міськлікарня №10, Вознесенівський район), у 2,2 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський район), у 1,8 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район) та не перевищували ГДК на ПСЗ №13 (провулок Черкаський, 19, Дніпровський район).

Спостереження за вмістом оксиду вуглецю проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за вмістом оксиду азоту проводилось на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський район). Вміст його не перевищував ГДК.

Забруднення повітря фенолом визначалось на 3 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 2,0 рази на ПСЗ №10 (міськлікарня №10,

Вознесенівський район), у 2,3 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський район) та у 2,0 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район).

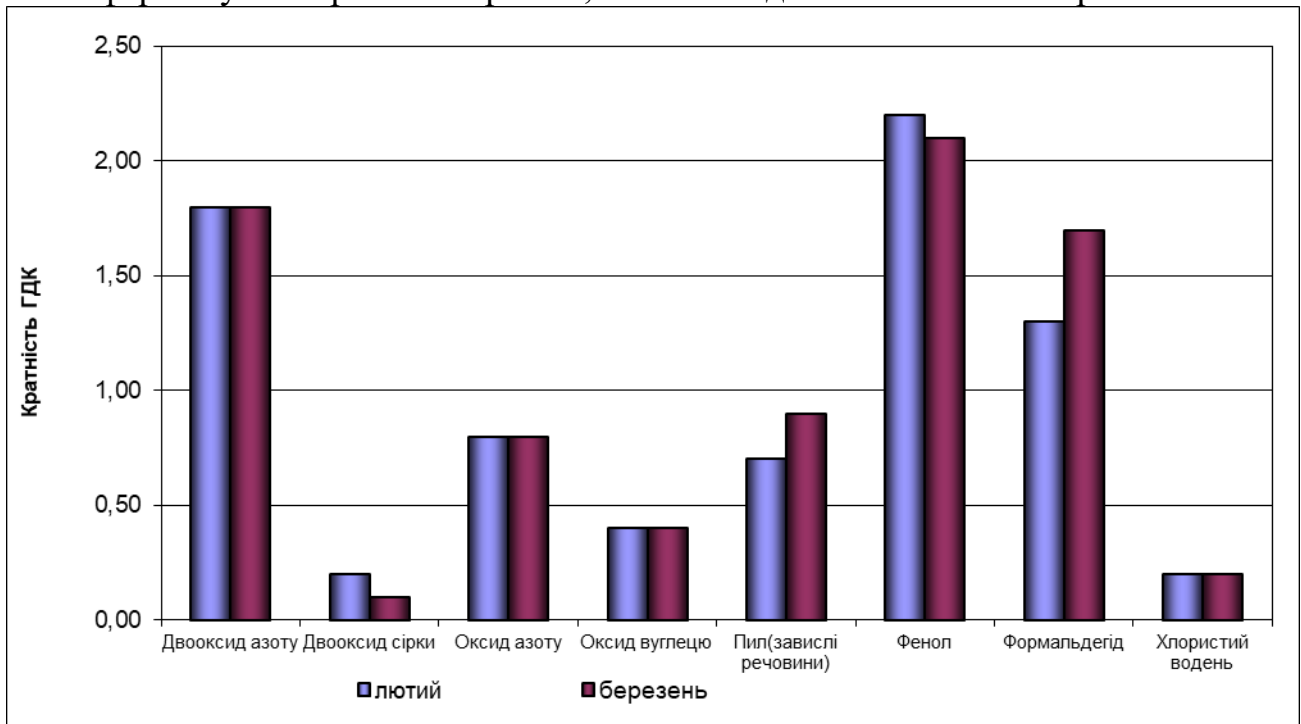
Спостереження за вмістом хлористого водню проводились на 2 постах. Перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст фтористого водню визначався на ПСЗ № 9 (ринок соціста, Дніпровський район). Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за забрудненням повітря формальдегідом проводилось на ПСЗ № 11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський район). Вміст його перевищував ГДК у 1,7 рази.

Порівняно з лютим 2020 року рівень забруднення повітря збільшився по пилю, формальдегіду та фтористому водню, а зменшився по двооксиду сірки та фенолу. По іншим інгредієнтам суттєвих змін не відмічалось.

Мал. 2 Динаміка середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя, за якими здійснюється спостереження

ДУ «Запорізький ОЛЦ МОЗ України» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря у місцях проживання, на автомагістралях та в зоні впливу промислових підприємств.

За період з 28.02.2020 по 05.03.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі мобільною лабораторією моніторингу довкілля (МЛМД) усього проведено 503 дослідження (МЛМД проведено 477 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 32 перевищення гранично-допустимих концентрацій. У тому числі за зверненнями громадян виконано 221 дослідження атмосферного повітря, зареєстровано 12 перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:

01.03.2020, 11:00- 11:35; вул. Історична, 9:

- сірковуглець - 0,0066 мг/м³, в 2,1 рази вище ГДК;

12:20- 12:55; вул.Єнісейська, 8:

- сірковуглець - 0,0062 мг/м³, в 2,1 рази вище ГДК;

21:00- 21:35; вул. Скульптурна, За:

- сірковуглець - 0,0041 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;

02.03.2020 Заводський район, вул. Фінальна, 43:

- пил - 0,61 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

- фенол - 0,015 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

- сірководень - 0,012 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,051 мг/м³, в 1,7 рази вище ГДК;

- азоту діоксид - 0,23 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

03.03.2020, 15:10- 15:40; вул. Морфлотська, 35:

- сірковуглець - 0,06 мг/м³, в 2,0 рази вище ГДК;

- сірководень-0,014 мг/м³, в 1,8 рази вище ГДК;

- толуол -1,3 мг/м³, в 2,2 рази вище ГДК;

19:05- 19:35; вул. Магістральна, 94:

- сірковуглець - 0,035 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

- толуол -0,7 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК:

04.03.2020 р., 10:04- 10:34; вул. Фінальна, 47-А:

- сірковуглець - 0,037 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

- сірководень - 0,013 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;

04.03.2020 р. Заводський район, вул. Фінальна, 47:

- пил - 0,63 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

- фенол - 0,015 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,049 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;

05.03.2020 р., 10:15- 10:45; вул. Залізнична, 9:

- сірковуглець - 0,045 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

14:15 – 14:45; вул. Кияшка, 32:

- сірковуглець - 0,05 мг/м³, в 1,7 рази вище ГДК;

- толуол - 1,3 мг/м³, в 2,2 рази вище ГДК;

21:30- 22:00; вул. Виборзька, 33:

- сірковуглець - 0,136 мг/м³, в 4,5 рази вище ГДК;

- сірководень -0,015 мг/м³, в 1,9 рази вище ГДК.

За період з 06.03.2020 по 12.03.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі мобільною лабораторією моніторингу довкілля (МЛМД) усього проведено 462 дослідження (МЛМД проведено 462 дослідження) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 21 перевищення ГДК. У тому числі за зверненнями громадян виконано 195 досліджень атмосферного повітря, зареєстровано 8 перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:**06.03.2020, 18:00- 18:30; вул. Портова, 13 в:**

- сірковуглець - 0,051 мг/м³, в 1,7 рази вище ГДК;

22:05 – 22:35; вул. Морфлотська, 63:

- оксид вуглецю - 6,27 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;
- сірководень - 0,0084 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

07.03.2020, 15:05- 15:35; вул. Морфлотська, 35:

- сірководень - 0.0087 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

22:55 – 23:25; вул. Харчова, 17:

- сірковуглець - 0,07 мг/м³, в 2,3 рази вище ГДК;
- толуол - 0,66 мг/м³, в 1,1 ризи вище ГДК;

08.03.2020, 13:55 – 14:25; вул. Середня, 22:

- сірководень - 0,011 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,058 мг/м³, в 1,9 рази вище ГДК;

09.03.2020, 11:05- 11:35; вул. Чудова, 2:

- сірководень - 0,02 мг/м³, в 2,5 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,1 мг/м³, в 3,3 рази вище ГДК;

16:20- 16:50; вул. Харчова, 17:

- сірководень -- 0,033 мг/м³, в 4,1 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,138 мг/м³, в 4,6 рази вище ГДК;
- толуол - 0,66 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;
- фенол - 0,018 мг/м³, в 1,8 рази вище ГДК;

22:37- 22:57; вул. Залізнична, 7:

- сірководень - 0,013 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,059 мг/м³, в 2 рази вище ГДК;

Середньодобові концентрації пилу за добу **09.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

- дрібнодисперсного пилу PM_{2,5} - 26 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³;

10.03.2020, 22:00- 22:30; вул.Вороніна,13:

- сірковуглець — 0,037 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

Середньодобові концентрації пилу за добу **10.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

- дрібнодисперсного пилу PM_{2,5} - 27 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³;

- дрібнодисперсного пилу PM₁₀ - 52 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м³.

12.03.2020, 20:25- 20:55; пр.Ювілений,35:

- фенол -0,011 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

За період з 13.03.2020 по 19.03.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі мобільною лабораторією моніторингу довкілля (МЛМД) усього проведено 492 дослідження (МЛМД проведено 492 дослідження) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 10 перевищень ГДК. У тому числі за зверненнями громадян виконано 270 досліджень атмосферного повітря, зареєстровано 4 перевищення ГДК забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:

15.03.2020, 10:40- 11:10; вул. Нахімова, 6:

- сірковуглець - 0,035 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

15:25- 15:55; вул. Перемоги, 135:

- сірководень - 0,009 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,04 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

22:00- 22:30; вул. Жуковського, 85:

- ксилол - 0,25 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

16.03.2020, 10:33- 11:03; вул. Яценка, 16а:

- сірководень - 0,013 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;

17.03.2020, 14:25- 14:55; вул.М.Корищенко,36:

- сірководень - 0,017 мг/м³, в 2,1 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,036 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

22:50- 23:20; вул. Істоміна, 58:

- сірковуглець - 0,06 мг/м³, в 2 рази вище ГДК;

18.03.2020, 22:35- 23:05; вул. Незалежної України, 67:

- сірководень - 0,009 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

Середньодобові концентрації пилу за добу **19.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

- дрібнодисперсного пилу РМ2,5 - 31 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³;

За період з 20.03.2020 по 26.03.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень ГДК забруднюючих речовин, у тому числі мобільною лабораторією моніторингу довкілля (МЛМД) усього проведено 496 досліджень (МЛМД проведено 496 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 32 перевищення ГДК. У тому числі за зверненнями громадян виконано 255 досліджень атмосферного повітря, зареєстровано 20 перевищень ГДК забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:**20.03.2020, 14:22- 14:52 вул. Нахімова, 6:**

- вуглецю оксид - 6,01 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

- сірководень - 0,011 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,044 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

- фенол - 0,012 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

21:25 - 21:55 бул. Центральний,22:

- сірководень - 0,023 мг/м³, в 2,9 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,065 мг/м³, в 2,2 рази вище ГДК;

22:36- 23:06 вул. Седова,36:

- сірководень - 0,018 мг/м³, в 2,3 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,056 мг/м³, в 1,9 рази вище ГДК;

Середньодобові концентрації пилу за добу **20.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

- дрібнодисперсного пилу РМ2,5 -26 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³;

21.03.2020, 11:20 – 11:50 пр. Інженера Преображенського, 17:

- сірковуглець - 0,039 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

20:55-21:25 вул. Українська, 37:

- сірковуглець - $0,04 \text{ мг/м}^3$, в 1,3 рази вище ГДК;

22.03.2020, 21:00- 21:30 бул. Центральний, 22:

- сірководень - $0,0082 \text{ мг/м}^3$, в 1,03 рази вище ГДК;

- фенол - $0,046 \text{ мг/м}^3$, в 4,6 рази вище ГДК;

22:20- 22:50 пр. Соборний, 170б:

- сірководень - $0,0084 \text{ мг/м}^3$, в 1,05 рази вище ГДК;

- сірковуглець - $0,078 \text{ мг/м}^3$, в 2,6 рази вище ГДК;

23.03.2020, 20:40- 21:10 вул. Волгоградська, 26:

- ксилол - $0,21 \text{ мг/м}^3$, в 1,05 рази вище ГДК;

22:10- 22:40 вул. Північне шосе, 5:

- ксилол - $0,26 \text{ мг/м}^3$, в 1,3 рази вище ГДК;

24.03.2020, 10:10- 10:40 вул. Рекордна, 16а:

- сірководень - $0,0091 \text{ мг/м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

15:15- 15:45 вул. Правди, 6:

- сірководень - $0,0088 \text{ мг/м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

18:00- 18:30 вул. Зої Космодем'янської, 10:

- сірководень - $0,0097 \text{ мг/м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК;

25.03.2020, 11:30 – 12:00 вул. Челябінська, 20:

- сірководень - $0,01 \text{ мг/м}^3$, в 1,3 рази вище ГДК;

- сірковуглець - $0,058 \text{ мг/м}^3$, в 1,9 рази вище ГДК;

18:50- 19:20 вул. Рекордна, 38:

- сірководень - $0,017 \text{ мг/м}^3$, в 2,1 рази вище ГДК;

- сірковуглець - $0,075 \text{ мг/м}^3$, в 2,5 рази вище ГДК;

22:30 – 23:00 бул. Шевченка, 27:

- сірководень - $0,035 \text{ мг/м}^3$, в 4,4 рази вище ГДК;

- сірковуглець -- $0,081 \text{ мг/м}^3$, в 2,7 рази вище ГДК;

- фенол - $0,012 \text{ мг/м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК;

26.03.2020, 14:40- 15:10 вул. Рекордна, 27:

- толуол - $0,682 \text{ мг/м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

- сірковуглець - $0,059 \text{ мг/м}^3$, в 2 рази вище ГДК;

- ксилол - $0,411 \text{ мг/м}^3$, в 2,1 рази вище ГДК;

22:15- 22:45 вул. Перемоги, 52 а:

- сірковуглець - $0,044 \text{ мг/м}^3$, в 1,5 рази вище 1 ГДК.

Середньодобові концентрації пилу за добу **26.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять: дрібнодисперсного пилу РМ10 — 59 мкг/м^3 , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м^3 .

За період з 27.03.2020 по 02.04.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень ГДК забруднюючих речовин, у тому числі мобільною лабораторією моніторингу довкілля (МЛМД) усього проведено 575 досліджень (МЛМД проведено 575 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 29 перевищень ГДК. У тому числі за зверненнями громадян виконано 257 досліджень атмосферного повітря, зареєстровано 15 перевищень ГДК забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:**27.03.2020, 21:15- 21:45 пр. Металургів, 22:**

- сірководень - $0,019 \text{ мг/м}^3$, в 2,4 рази вище ГДК
- сірковуглець - $0,057 \text{ мг/м}^3$, в 1,9 рази вище ГДК

22:45- 23:15 вул. Дєповська, 83:

- толуол - $0,72 \text{ мг/м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК

Середньодобові концентрації пилу за добу **27.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

- дрібнодисперсного пилу PM10 - 63 мкг/м^3 , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м^3 .

28.03.2020, 13:35 – 14:05 вул. Портова, 13б:

- сірководень - $0,009 \text{ мг/м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК

20:15 – 20:45 вул. Михайлова, 11:

- сірководень — $0,0085 \text{ мг/м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК
- сірковуглець - $0,035 \text{ мг/м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК

21:32- 22:02 пр. Соборний, 43:

- сірководень - $0,011 \text{ мг/м}^3$, в 1,4 рази вище ГДК
- сірковуглець - $0,049 \text{ мг/м}^3$, в 1,6 рази вище ГДК
- фенол - $0,012 \text{ мг/м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК

Середньодобові концентрації пилу за добу **28.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

- дрібнодисперсного пилу PM10 - 36 мкг/м^3 , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м^3 .

29.03.2020, 10:35- 11:05 вул. Михайлова, 11:

- сірководень - $0,0082 \text{ мг/м}^3$, в 1,02 рази вище ГДК
- сірковуглецю - $0,032 \text{ мг/м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК

11:40- 12:10 вул. С. Синенка, 69:

- сірководень - $0,0082 \text{ мг/м}^3$, в 1,02 рази вище ГДК
- сірковуглець - $0,037 \text{ мг/м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК

12:43- 13:13 вул. Новгородська, 10:

- сірковуглець - $0,047 \text{ мг/м}^3$, в 1,6 рази вище ГДК

19:30- 20:00 вул. Портова ,9б:

- пил загальний - $0,084 \text{ мг/м}^3$, в 1,7 рази вище ГДК

Середньодобові концентрації пилу за добу **29.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

- дрібнодисперсного пилу PM10 - 53 мкг/м^3 , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м^3 .

30.03.2020 середньодобові концентрації пилу за добу **30.03.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

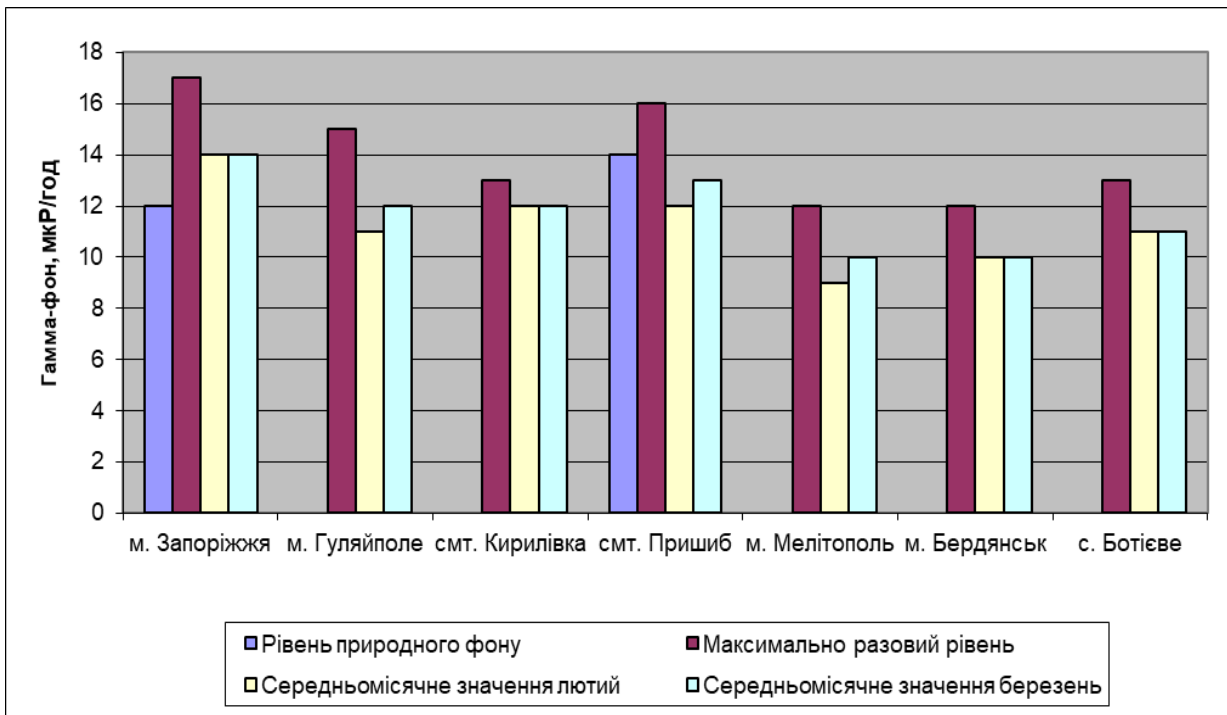
- дрібнодисперсного пилу PM2,5 - 36 мкг/м^3 , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м^3 ;

- дрібнодисперсного пилу PM10 - 66 мкг/м^3 , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м^3 .

2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН

За даними Запорізького обласного центру з гідрометеорології потужність експозиційної дози гамма - випромінювання у березні 2020 року по області становила 12 мкР/год. Максимальний разовий рівень гама - фону не перевищував контрольний рівень.

Мал. 3 Радіоактивне забруднення атмосферного повітря Запорізької області

За даними ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» значення потужності дози гамма - випромінювання по вимірювальних каналах ІВС «Кільце» перебувають на рівні «фонових» значень, характерних для даного регіону. березні 2020 року значення газо - аерозольних викидів не перевищували встановлених ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» адміністративно – технологічних, контрольних і допустимих рівнів.

Середньодобові значення потужності дози гамма - випромінювання по вимірювальним каналам ІВС «Кільце», мк Р/год

Пости контролю	Середні значення МЕД
Проммайданчик ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом»	9,1
30-кілометрова зона спостереження	7,9

3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Оцінку якості поверхневих вод області здійснено на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з відповідними значеннями їх гранично - допустимих концентрацій (ГДК) та фоновими показниками.

Гідрохімічні показники поділені на наступні групи у відповідності до їх типу та/або кількісних характеристик:

1 група: завислі речовини, розчинений кисень, розчинені органічні речовини (за показниками БСК₅ та ХСК), водневий показник (рН) (мал. 4);

2 група: компоненти сольового складу (сума іонів, гідрокарбонатні іони, хлориди, сульфатні іони, іони магнію, кальцію, натрію), у зв'язку зі зміною програми моніторингу дослідження за даною групою не проводяться;

3 група: біогенні елементи (азот амонійний, азот нітратний, азот нітритний, фосфатні іони) (мал. 6);

4 група: нафтопродукти, СПАР, важкі метали (залізо загальне, мідь, цинк, хром загальний, свинець, нікель, кадмій), феноли (мал. 7).

Перші три групи характеризують загальні показники якісного складу поверхневих вод, а четверта група визначає техногенний вплив на поверхневі водні об'єкти.

У табл. 2 наведено нормативи (ГДК) гідрохімічних показників, за якими здійснюється оцінка.

Таблиця 2. Гранично допустимі величини (ГДК) гідрохімічних показників

№	Гідрохімічний показник	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення ¹	Для водних об'єктів комунально- побутового використання ²	У внутрішніх морських водах та територіальному морі України ³
1	Завислі речовини, мг/дм ³	0,25 до фонових	0,75 до фонових	
2	Розчинений кисень, мг/дм ³	значень 4,0	значень 6,0	4,0
3	Водневий показник, од.рН	6,5-8,5	6,5-8,5	6,5-8,5
4	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	2,25	4,5	3,0
5	ХСК, мг/дм ³	15,0	30,0	
6	Сума іонів, мг/дм ³	1000,0	1000,0	
7	Хлоридні іони, мг/дм ³	300,0	350,0	11900
8	Сульфатні іони, мг/дм ³	100,0	500,0	3500
9	Іони магнію, мг/дм ³	40,0	20,0	
10	Іони кальцію, мг/дм ³	180,0	----	
11	Іони натрію, мг/дм ³	120,0	200,0	
12	Азот амонійний, мг/дм ³	0,39	2,0	0,39
13	Азот нітратний, мг/дм ³	9,1	10,2	9,0
14	Азот нітритний, мг/дм ³	0,02	1,0	0,02
15	Фосфатні іони, мг/дм ³	3,02	3,5	
16	Мідь ²⁺ , мг/дм ³	+0,001 до фону, але не >0,01	1,0	
17	Цинк ²⁺ , мг/дм ³	0,01	1,0	
18	Марганець, мг/дм ³	0,01	0,1	
19	Хром ⁶⁺ , мг/дм ³	0,001	0,05	
20	Свинець, мг/дм ³	0,1	0,03	

19	Нікель ²⁺ , мг/дм ³	0,01	0,1	
20	Кадмій ²⁺ , мг/дм ³	0,005	0,001	
21	Залізо загальне, мг/дм ³	0,1	0,3	0,05
22	Нафтопродукти, мг/дм ³	0,05	0,3	0,05
23	СПАР, мг/дм ³	0,5	0,5	
24	Феноли, мг/дм ³	0,001	0,001	

¹Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций (ПДК) и ориентировочно безопасных уровней (ОБУВ) вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва, 1990 г.

²Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения СанПин № 4630-88. Министерство здравоохранения СССР, Москва, 1988 г.

³Правила охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 431.

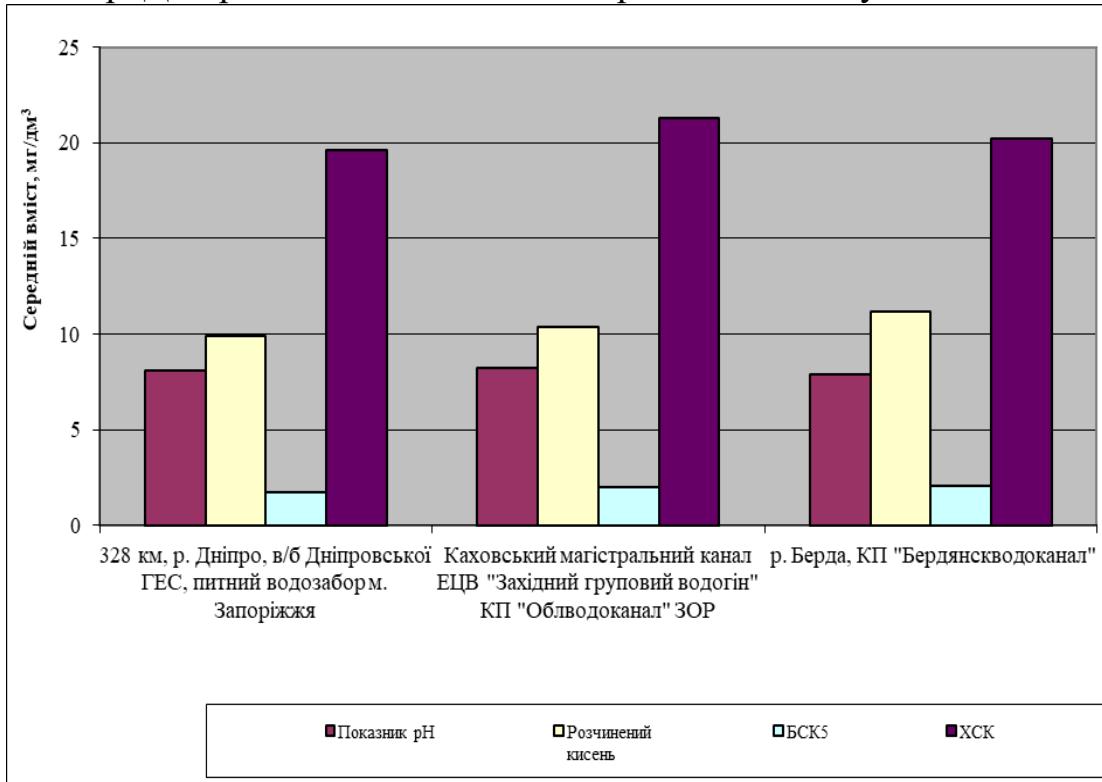
Щокварталу Запорізьким обласним центром з гідрометеорології надається інформація щодо середньої концентрації забруднюючих речовин в поверхневих водах суші (р. Мокра Московка, р. Молочна, Дніпровське водосховище).

Щомісячно Департамент агропромислового розвитку та захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації отримує від басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України результати гідрохімічних аналізів моніторингу поверхневих вод (р. Дніпро, Каховський магістральний канал, р. Берда). Зведена інформація доводиться до громадськості шляхом розміщення на сайті Запорізької облдержадміністрації в розділі «Стан довкілля».

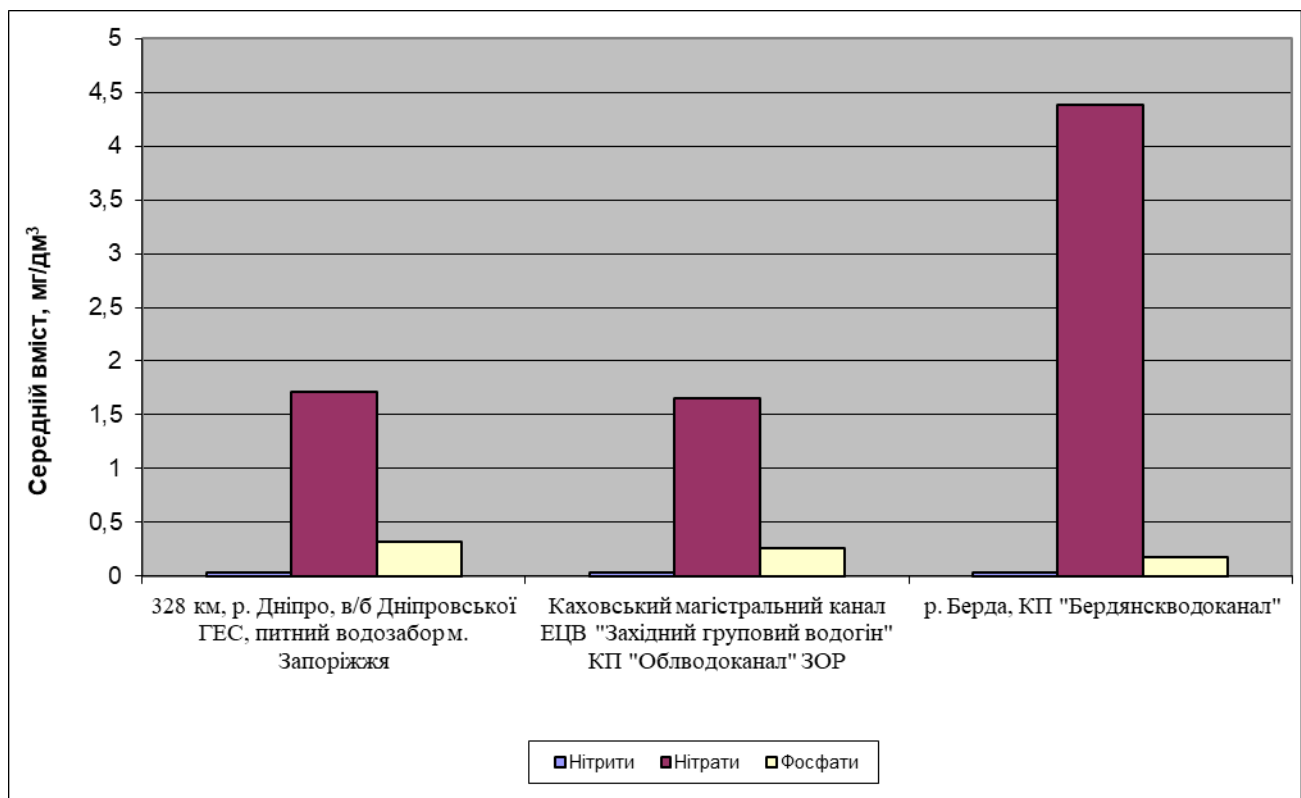
Р. Дніпро, Каховське водосховище в межах міста Запоріжжя відносяться до категорії водних об'єктів господарсько – питного призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

За даними басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я концентрація важких металів у березні 2020 року не перевищувала норм СанПин 4630-88 для господарсько - питного користування.

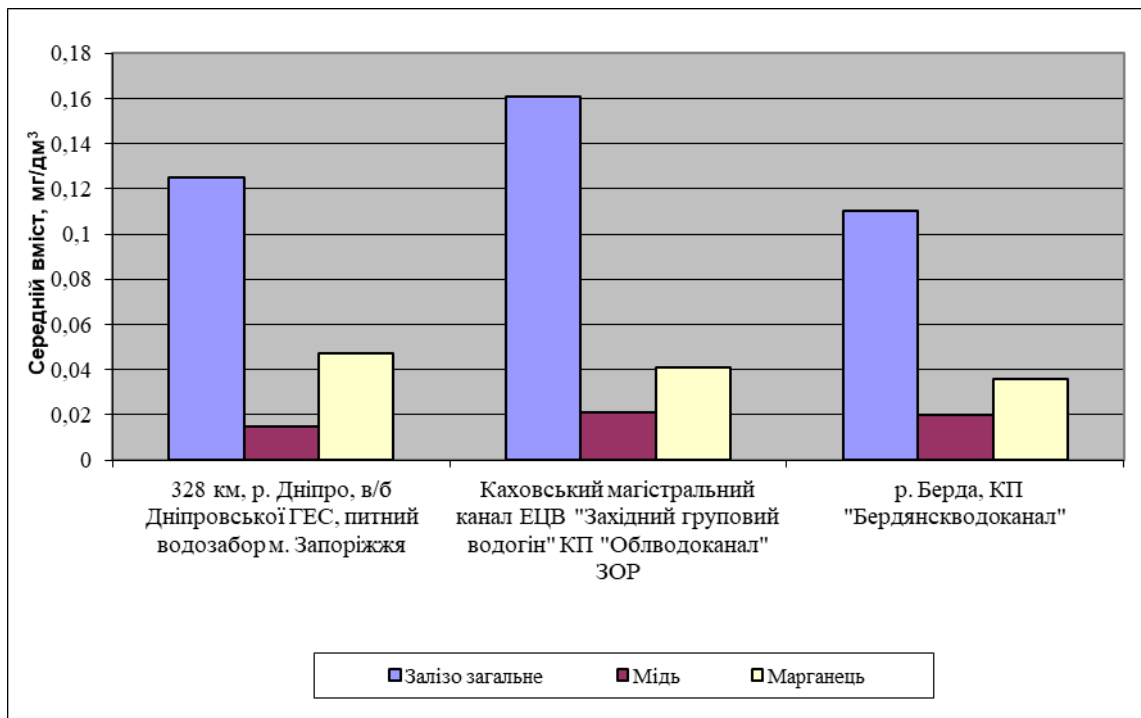
Мал. 4 Середній вміст гідрохімічних показників 1-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро та Каховського магістрального каналу

Мал. 6 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

Мал. 7 Середній вміст гідрохімічних показників 4-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

Контроль за станом річок та Дніпровського водосховища проводився Запорізьким обласним центром з гідрометеорології.

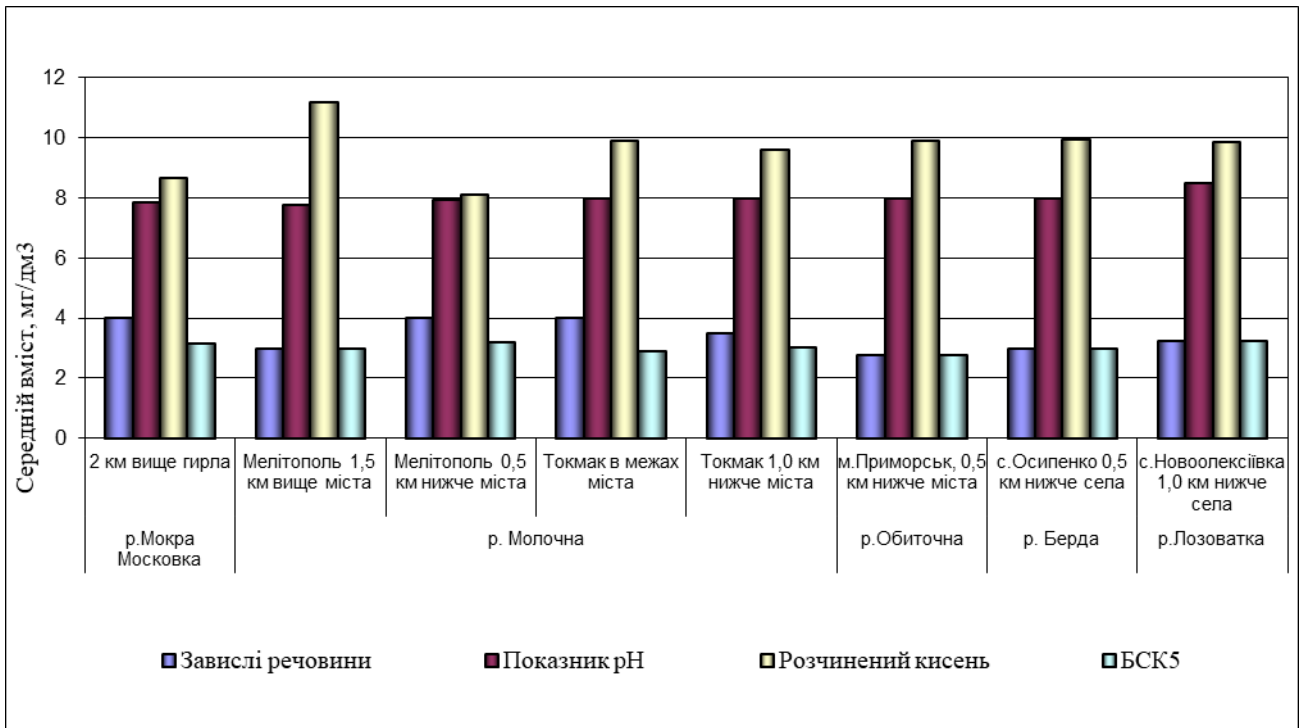
Ріка Мокра Московка відноситься до малих річок Придніпров'я. Контрольний створ знаходиться в межах міста, тому водний об'єкт відноситься до комунально – побутового призначення.

Дніпровське водосховище в межах міста Запоріжжя відноситься до категорії господарсько – питного призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

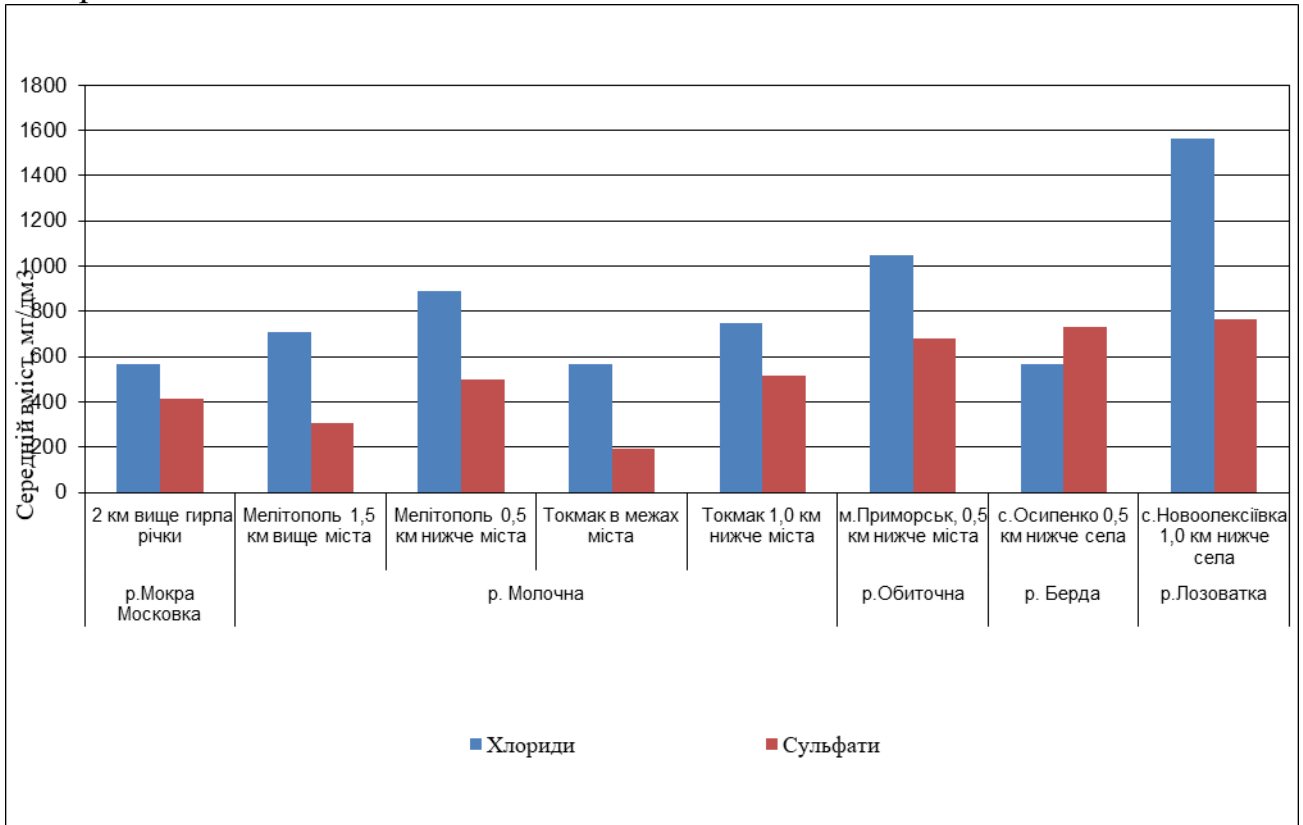
Ріка Молочна відноситься до малих річок Приазов'я. Контрольний створ знаходиться в межах міста, тому водний об'єкт відноситься до комунально – побутового призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

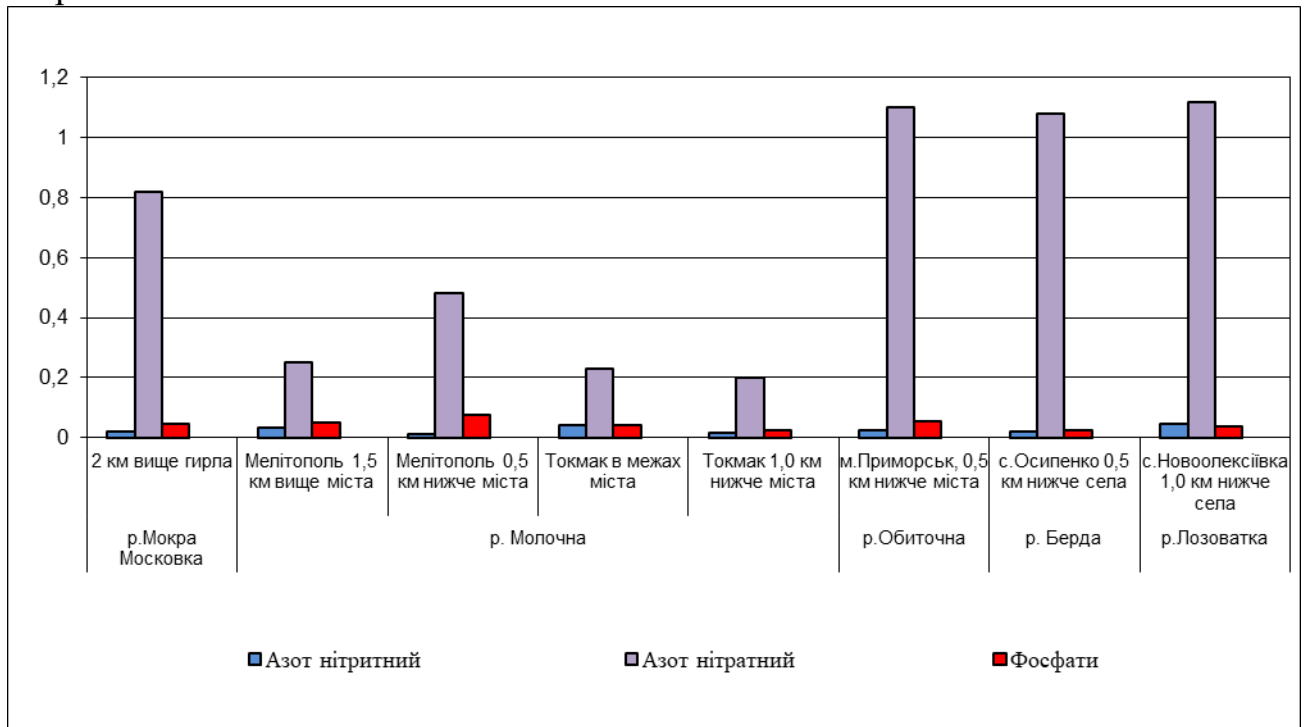
Мал. 8 Середній вміст гідрохімічних показників 1-ї групи у річках Запорізької області

Мал. 9 Середній вміст гідрохімічних показників 2-ї групи у річках Запорізької області

Мал. 10 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у річках Запорізької області

Підготовлено

Відділ якості повітря, моніторингу та дозвільної діяльності
управління захисту довкілля
Департаменту агропромислового розвитку та захисту довкілля
Запорізької обласної державної адміністрації

Відповідальний за підготовку: заступник начальника управління – начальник
відділу Ольга ГУРКОВА